

zení příslušný rozpustí obecní zastupitelstvo. Ustanovení § 63, odst. 2, věty druhé platí obdobně. Zvolí-li členové obecního zastupitelstva v doplňovací volbě starostou obce, kdo nebude příslušným úřadem pravoplatně potvrzen, platí obdobně ustanovení § 63, odst. 3 ve znění tohoto zákona.

(3) V obcích, v nichž přede dnem účinnosti tohoto zákona byla provedena volba obecního zastupitelstva podle zásady relativní většiny a nedošlo k volbě obecní rady nebo volba obecní rady nestala se dosud pravoplatnou, jest provést volbu obecní rady podle předpisů dosavadních o volbě podle zásady relativní většiny. Totéž platí i pro doplňovací volby (§ 66) ve všech obcích, v nichž provedena byla volba podle zásady relativní většiny.

Čl. III.

(1) Řádem volení v obcích rozumí se v tomto zákoně zákon ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n. a zákony jej měnící a doplňující.

(2) Kromě ustanovení, která v řádu tom předpisy čl. I a II se zrušují, mění nebo doplňují,

pozbývají platnosti:

§ 58, odst. 4;

v § 62 nadpis a odstavec poslední;

čl. III, odst. 1 zákona ze dne 14. července 1922, č. 253 Sb. z. a n.;

mění, pokud se týče doplňují se:

§ 1, v němž se připojuje věta druhá tohoto znění: „O volebním právu příslušníků branné moci a četnictva platí ustanovení zákona ze dne 8. dubna 1927, č. 56 Sb. z. a n.“;

§ 4, odst. 1, v němž se připojuje třetí věta tohoto znění: „O volitelnosti příslušníků branné moci a četnictva platí ustanovení zákona č. 56/1927 Sb. z. a n.“;

§ 8, odst. 4, věta druhá, v níž za slova: „ještě ustaveno,“ vkládají se tato slova: „nebo v době, kdy volební období uplynulo,“;

§ 11, v němž se vypouštějí v posledním odstavci slova: „dále lhůtu, do které možno se domáhati volby podle zásady poměrného zastoupení a podmínky této žádosti (§ 19),“;

§ 30, v němž se vypouštějí v odstavci 1 slova „jakož i zásady, podle nichž se volba bude konati“ a čárka před nimi uvedená;

§ 39, odst. 1, č. 2, v němž na konci za slovem „hlasovati“, jež se odděluje čárkou, při-

pojují se tato slova: „nebo nemůže voliti podle ustanovení zákona č. 56/1927 Sb. z. a n.“;

§§ 45, 46, 47, 48 a 64, v nichž mění se nadpis, který bude zníti:

v § 45: „Přikazování mandátů volebním skupinám. Volební číslo.“;

v § 46: „Přikazování zbylých mandátů.“;

v § 47: „Odčítání nadpočetných mandátů.“;

v § 48: „Rozdělení mandátů mezi listiny sdružené.“;

v § 64: „Volba obecní rady a komisí.“;

§ 66, odst. 2, v němž nahrazují se slova „podle ustanovení § 62“ slovy „podle ustanovení §§ 61 a 62.“

Čl. IV.

(1) Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra.

(2) Ministr vnitra se zmocňuje, aby sestavil a ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásil s číslováním odstavců u jednotlivých paragrafů úplné znění zákona č. 75/1919 Sb. z. a n. v úpravě provedené pozdějšími zákony.

T. G. Masaryk v. r.

Malypetr v. r.

Černý v. r.

123.

Vyhláška ministra vnitra ze dne 15. července 1933

o úplném znění zákona, kterým vydává se řád volení v obcích republiky Československé.

Podle čl. IV, odst. 2 zákona ze dne 12. července 1933, č. 122 Sb. z. a n., o změnách řádu volení v obcích, vyhlášení v příloze úplné znění zákona ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n., kterým vydává se řád volení v obcích republiky Československé, v úpravě provedené pozdějšími zákony.

Černý v. r.

Příloha vyhlášky č. 123/1933 Sb. z. a n.

**Zákon ze dne 31. ledna 1919,
č. 75 Sb. z. a n., kterým vydává se řád
volení v obcích republiky Československé,
v úpravě provedené pozdějšími zákony.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA PRVNÍ.

O právu volebním a volitelnosti.

§ 1.

Podmínky práva volebního.

Právo voliti do obecního zastupitelstva přísluší všem státním občanům Československé republiky, kteří mají náležitosti § 2 zákona z 19. prosince 1919, č. 663 Sb. z. a n. O volebním právu příslušníků branné moci a četnictva platí ustanovení zákona ze dne 8. dubna 1927, č. 56 Sb. z. a n.

§ 2.

Volební právo občanů bydlících v několika obcích.

(1) Každý občan smí vykonávat právo volební pouze v obci jediné a vykonává je osobně. To platí i v případě, že má několik bydlíšť.

(2) Byl-li kdo zároveň nebo postupně zapsán do voličských seznamů několika obcí, nesmí během jednoho roku ode dne, kdy se konala volba v obci jedné, voliti v obci jiné.

§ 3.

Kdo je vyloučen z práva volebního.

(1) Z práva voliti jsou vyloučeni:

1. kdož pravoplatným výrokem soudním zbavení byli práva volně nakládati se svým majetkem;
2. kdož upadli v konkurs, pokud řízení konkursní trvá, jakož i ti, na jejichž žádost se provádí řízení vyrovnávací, pokud nebylo prohlášeno za skončené;
3. kdož pravoplatným rozsudkem soudu trestního byli odsouzeni pro takový zločin anebo takový přečin anebo přestupek, pro který podle platných ustanovení nastává ztráta práva volebního do obcí.

Výrok, zda má nastati ztráta práva volebního, vysloví na příště soud v rozsudku.

Jde-li o výrok poroty, přísluší o tom rozhodnouti porotcům. Není-li však zvláštním zákonem výslovně ustanoveno, že ztráta práva volebního nastává bezpodmínečně, může býti tato ztráta vyslovena jen tehdy, byl-li trestný čin spáchán z pohutek nízkých a nečestných.

Ztráta práva volebního pomíjí, pokud podle platných ustanovení nepomíjí dříve, u zločinů po třech letech, u přečinů a přestupků po roce, počítajíc ode dne ukončení trestu;

4. kdož jsou v donucovací pracovně.

(2) Předložil-li se volební komisi úřední doklad o tom, že volič zapsaný do voličských seznamů v den volby není státním občanem anebo jest vyloučen z práva voliti podle ustanovení č. 1, 3 nebo 4 neb podle posledního odstavce § 2 anebo rozhodnutí volebního soudu, že občan neprávem do voličských seznamů byl zapsán, nesmí býti připuštěn k hlasování.

§ 4.

Volitelnost.

(1) Do zastupitelstva obecního a obecních komisí mohou býti voleni, kdož mají právo volební, dokonali 26. rok věku, v obci aspoň jeden rok, ode dne volby zpět počítajíc, bydlí a nejsou výslovně vyloučeni z volitelnosti. Skutečnost, že někdo není zapsán do voličských seznamů, není na újmu jeho volitelnosti. O volitelnosti příslušníků branné moci a četnictva platí ustanovení zákona č. 56/1927 Sb. z. a n.

(2) Doba ztrávená ve vojenské službě, při válečných úkonech nebo v zajetí čítá se do doby bydlení v oné obci, ve které občan bydlí před nastoupením služby vojenské, válečných úkonů nebo před zajetím.

(3) Členy obecních komisí mohou býti i ti, kdož nejsou členy obecního zastupitelstva, avšak musí býti volitelní.

§ 5.

Okolnosti vylučující z volitelnosti.

Voleni za členy obecního zastupitelstva a obecních komisí býti nemohou:

1. zaměstnanci obecní, nad nimiž přísluší obecnímu zastupitelstvu nebo obecní radě moc disciplinární, avšak jen v obcích s méně než 5000 obyvatelů. V obcích, majících 5000 nebo více obyvatelů, nemohou býti zvoleni za starostu, náměstka nebo člena obecní rady;

2. úředníci všech úřadů správních, jimž přísluší nad obcí přímá moc dohlédací;
3. kdož, byvše osobně řádně upomenuti, ve lhůtě, aspoň na pět dní v upomínce jim dané, nezaplatili nějaké veřejné dávky obecní déle než rok splatné;
4. kdož povinni jsou činiti počet ze správy jmění obecního, jmění obecního ústavu nebo podniku, nebo jmění obcí spravovaného a neučinili-li tak, ač lhůta, obecním zastupitelstvem nebo dozorcím úřadem ke složení účtů jim daná, již byla uplynula.

§ 6.

Příbuzenství a švakrovství.

(1) Zároveň nemohou býti členy rady obecní nebo též komise obecní:

1. manželé,
2. rodiče a děti, vlastní i nevlastní,
3. tchán nebo tchyně se zetěm nebo snachou,
4. sourozenci,
5. manžel se sourozencem druhého manžela.

(2) Jsou-li zvoleny osoby zde uvedené proti tomuto ustanovení, anebo nastane-li poměr takový později a nevzdá-li se jeden ze zúčastněných do tří dnů dobrovolně mandátu, pozbývá členství v obecní radě nebo dotčené komisi člen mladší; jsou-li stejně staří, rozhoduje los.

§ 7.

Povinnost voliti.

(1) Každý volič je povinen volby se zúčastniti. Od této povinnosti jsou osvobozeni:

1. lékaři,
2. osoby starší 70 let,
3. osoby, které:
 - a) pro nemoc nebo vadu tělesnou nemohou dostaviti se do místnosti volební,
 - b) pro neodkladné povinnosti svého úřadu nebo povolání nemohou se včas dostaviti do místnosti volební,
 - c) jsou v den volby vzdáleny místa volby nejméně 25 km,
 - d) jsou zdrženy přerušáním dopravy nebo jinakými nepřekonatelnými okolnostmi.

(2) Zaměstnavatel jest povinen upravit v den volby službu tak, aby zaměstnanci mohli se volby zúčastniti.

§ 8.

Povinnost přijmouti a podržeti volbu.

(1) Každý volič jest povinen volbu do obecního zastupitelstva, obecní rady a obecních komisí přijmouti.

(2) Od povinnosti přijmouti volbu do obecní rady neb obecní komise jsou osvobozeni:

1. Kdož překročili 60. rok věku;
2. ženy, jimž péče o rodinu brání vykonávati úřad;
3. kdož po celá dvě poslední období byli členy obecní rady;
4. kdož lékařsky prokáží vážnou nemoc nebo vadu tělesnou, pro niž by nebyli schopni úřad vykonávati;
5. kdož pro své povolání pobývají často nebo po delší čas mimo obec;
6. zaměstnanci, jimž jejich povolání brání náležitě vykonávati úřad;
7. volení členové zákonodárných, veřejnoprávních, správních nebo poradních sborů;
8. vojíni z povolání;
9. kdož zvoleni byli do obecní rady neb obecní komise toliko volební skupinou, kterou nebyli kandidováni do obecního zastupitelstva.

(3) Vzdáti se členství zastupitelstva, rady, neb komisí obecních za volebního období jest přípustno jen tehdy, jsou-li tu okolnosti pod čís. 1 až 8 uvedené, nebo souhlasí-li s resignací obecní zastupitelstvo většinou všech svých členů. Resignující je z jednání a hlasování o tom vyloučen. (§ 5 zákona ze dne 7. února 1919, č. 76 Sb. z. a n.).

(4) Odepře-li obecní zastupitelstvo souhlas s resignací, je resignující oprávněn odvolati se k dohlédacímu úřadu, který rozhodne s platností konečnou. Není-li obecní zastupitelstvo ještě ustaveno, nebo v době, kdy volební období uplynulo, dává souhlas s resignací dohlédací úřad s platností konečnou. Také o stíznosti podané pro nezákonnost usnesení vyslovujícího souhlas s resignací rozhoduje dohlédací úřad, a to s platností konečnou.

(5) O tom, jsou-li tu zákonné důvody pro odmítnutí volby nebo vzdání se členství obecní rady nebo komise, rozhoduje obecní zastupitelstvo, o odvolání pak dohlédací úřad s konečnou platností.

(6) O tom, jsou-li tu zákonné důvody pro vzdání se členství obecního zastupitelstva, rozhoduje s konečnou platností dohlédací úřad, jemuž obecní starosta ihned učiní ozná-

mení o resignaci. Nerozhodne-li dohlédací úřad do dvou měsíců ode dne, kdy ho zpráva obecního úřadu došla, považuje se to za rozhodnutí uznávající oprávněnost resignace.

(7) Zvolený jest povinen úřad svůj vykonávat do doby, než jest pravoplatně rozhodnuto, že odmítnutí volby nebo vzdání se jest přípustno.

(8) Kdo přes to, že příslušný sbor nebo úřad odepřel souhlas nebo uznal neoprávněnost odmítnutí nebo vzdání se, odmítne přijmouti volbu neb úřad podržeti, nebo kdo před pravoplatným rozhodnutím o vzdání se odepírá úřad svůj vykonávat, ztrácí volitelnost pro běžné a nejbližší volební období, při čemž ustanovení § 68 zůstávají nedotčena.

HLAVA DRUHÁ.

O počtu členů obecního zastupitelstva, obecní rady a komisí obecních, jakož i o období volebním.

§ 9.

O počtu členů obecního zastupitelstva, rady a komisí obecních.

(1) Obecní zastupitelstvo skládá se v obcích:

do	200 obyvatelů z	9 členů,
„	500	„ „ 12 „
„	1.000	„ „ 15 „
„	1.500	„ „ 18 „
„	2.000	„ „ 24 „
„	5.000	„ „ 30 „
„	20.000	„ „ 36 „
„	50.000	„ „ 42 „
„	100.000	„ „ 48 „
přes	100.000	„ „ 60 „

(2) Pro hlavní město Prahu určuje počet členů statut.

(3) Počet členů obecní rady, starostu a náměstky v to počítajíc, činí třetinu počtu všech členů obecního zastupitelstva.

(4) Počet komisí a jejich členů stanoví obecní zastupitelstvo. Počet členů jednotlivých komisí nesmí býti větší než polovina všech členů zastupitelstva.

§ 10.

Období volební. Ztráta mandátu.

(1) Volební období obecního zastupitelstva končí uplynutím šesti let ode dne, kdy volba

starosty, náměstků a ostatních členů obecní rady stala se pravoplatnou.

(2) Neustaví-li se nové zastupitelstvo do čtyř měsíců ode dne, kdy uplynulo období zastupitelstva dřívějšího, jmenuje, žádá-li to aspoň třetina členů starého zastupitelstva, dohlédací úřad pro mezidobí správní komisi s poměrným zastoupením podle výsledku platných voleb do obecního zastupitelstva posledně provedených. V takovém případě bud' teč nové volby, ačli nebyly již provedeny, rozepsány nejdéle do dvou měsíců.

(3) Nebyla-li správní komise jmenována, vykonává obecní zastupitelstvo svůj úřad až do doby, kdy se ustaví nové zastupitelstvo.

(4) Úřad starosty, náměstků, obecní rady a komisí trvá tak dlouho, jako funkce obecního zastupitelstva.

(5) Členství v obecním zastupitelstvu, radě a komisích se pozbývá:

1. úmrtím,

2. ztrátou volitelnosti, nebo vyjdou-li datečně na jevo okolnosti, pro které, občan nebyl by původně mohl býti zvolen,

3. vzdáním se, bylo-li vzdání se pravoplatně schváleno (§ 8),

4. vystoupením nebo vyloučením ze strany, na jejíž jméno zněla volební skupina, která zvoleného kandidovala.

(6) O ztrátě mandátu v případech uvedených pod č. 2 a 4 rozhodne dohlédací úřad do tří měsíců. Do jeho rozhodnutí lze si stěžovati do 15 dnů k vyššímu úřadu dohlédacímu, který rozhoduje, a to do dvou měsíců, s platností konečnou. V případě vyloučení ze strany rozhoduje bud' na žádost zmocněnce (náhradníka) k zastupování volební skupiny oprávněného, nebo zástupce strany k tomu zplnomocněného.

(7) Ustanovení odstavců 5 a 6 platí obdobně i o náhradnících.

§ 11.

Rozepsání voleb. Vyhláška.

(1) Dohlédací úřad rozepíše s konečnou platností volbu tak, aby přípravy k volbě včas mohly býti skončeny.

(2) V době dvou měsíců, počítajíc ode dne, kdy podle zákona o stálých voličských seznamech vyloženy býti mají stálé voličské seznamy, nebud' teč volby obecního zastupitelstva prováděny.

(3) Volba vyhlásí se v úředním listě, dále pak v obci vyhláškami na veřejných místech po dobu 14 dnů, jakož i jinakým způsobem v místě obvyklém. Tvoří-li obec několik osad, budiž volba vyhlášena ve všech osadách.

(4) Vyhláška v obci musí obsahovati den volby a počet osob, jež mají býti voleny, lhůtu, do které možno žádati za vydání tištěných seznamů voličských (§ 15), lhůtu ku předložení kandidátních listin s udáním kalendářního dne (§ 20), ustanovení o formě a obsahu kandidátních listin (§ 21), lhůtu k oznámení sdružených listin (§ 26) a lhůtu k jmenování členů volební komise (§ 32).

§ 12.

Místní komise.

Místní komise, která podle zákona o stálých seznamech voličských sestavuje voličské seznamy (místní volební komise), dohlíží vůbec k tomu, aby obecní úřad šetřil ustanovení daných pro řízení volební.

§ 13.

Vyložení seznamů voličských.

(1) Zároveň s volební vyhláškou vyloženy budtež po čtrnácte dnů stálé seznamy voličské.

(2) Voličské seznamy budtež k nahlédnutí přístupny nejméně po tři hodiny denně, v obcích s více než 5000 obyvatelů nejméně po osm hodin denně, avšak ve všech obcích po dvě soboty i v hodinách poledních, v neděli vždy od 8. do 12. hodiny polední.

(3) Do seznamů má každý právo nahlížeti a činiti si opisy a výpisy, pokud tím nevyklučuje jiných osob z výkonu téhož práva.

(4) Ke správnému dodržování těchto ustanovení dohlízejí členové místní komise.

§ 14.

Změny v seznamech voličských.

(1) Změny v seznamech voličských mohou býti provedeny toliko, pokud je připouští zákon o stálých seznamech voličských.

(2) V posledních osmi dnech před dnem volby nesmí býti v seznamech voličských nic měněno.

§ 15.

Rozmnožení seznamů voličských tiskem.

(1) V obcích s více než 5000 obyvatelů budiž seznam voličů včas rozmnožen a na požádání každému za náhradu výrobních nákladů,

připadajících na jedno vyhotovení, vydán.

(2) Kdo se domáhá vydání rozmnoženého seznamu voličského, oznam to obecnímu starostovi do 8 dnů po vyhlášení volby. Přihláška zavazuje k odběru a zaplacení výrobních nákladů za objednané výtisky. Přihlášky po této době učiněné zůstanou nepovšimnuty.

(3) Do dalších osmi dnů nutno u obecního starosty složit přibližné náklady výrobní, jinak nebude přihlášky dbáno.

(§§ 16 a 17.)

(Zrušeny čl. I zák. č. 253/22.)

§ 18.

Dodatečné vyložení seznamů voličských.

(1) Voličské seznamy, které budou podkladem pro hlasování, vyloženy budtež po osm dnů až do čtrnácte hodiny posledního dne před volbou k veřejnému nahlédnutí.

(2) O právu nahlížeti, činiti si opisy a výpisy a o hodinách, po které seznamy mají býti vyloženy, platí ustanovení § 13.

§ 19.

Způsob volení.

Volby obecního zastupitelstva konají se ve všech obcích podle zásady poměrného zastoupení.

§ 20.

Kandidátní listiny.

(1) Nejpozději čtrnáctý den přede dnem volby do 12. hodiny polední mají volební skupiny (strany) předložiti obecnímu úřadu kandidátní listiny ve dvojím stejnopise. Obecní úřad je povinen podatelci potvrditi čas podání. Žadatel je oprávněn předložiti další opis kandidátní listiny, jehož souhlas s předloženou kandidátní listinou je povinen obecní úřad potvrditi.

(2) Kandidátní listina musí býti v obcích do 1000 obyvatelů podepsána nejméně 10 voliči, v obcích do 2000 obyvatelů nejméně 20 voliči, v obcích do 5000 obyvatelů nejméně 30 voliči, v obcích přes 5000 obyvatelů nejméně 50 a v obcích přes 20.000 obyvatelů nejméně 100 voliči, v seznamech voličských zapsanými. Vždy však musí býti podpisů nejméně tolik, co kandidovaných.

(3) Úmrtí, odvolání podpisu nebo ztráta volebního práva podpisovatelova nepůsobí na platnost kandidátní listiny.

§ 21.

Obsah kandidátní listiny.

(1) Kandidátní listina musí obsahovati:

1. označení skupiny volební (strany);
2. seznam kandidátů, jejichž počet smí však býti nejvýše o polovici větší, než počet osob, jež mají býti voleny do obecního zastupitelstva. Zlomky třeba urovnati na nejbližší vyšší celé číslo. Pořadí každého kandidáta budiž vyznačeno arabskými číslicemi;

3. označení zmocněnce volební skupiny, t. j. osoby, která volební skupinu zastupuje, a jeho náhradníka. Nejsou-li označeni, považuje se první podepsaný volič za zmocněnce a volič na druhém místě podepsaný za jeho náhradníka. Oprávnění zastupovati volební skupinu (kandidátní listinu) trvá, i když zmocněnec byl vyškrtnut z voličských seznamů, nebo ztratil-li volební právo.

(2) Ke kandidátní listině budiž připojeno písemné, vlastnoručně podepsané prohlášení všech kandidátů, že kandidaturu přijímají a že se svým souhlasem na jiné kandidátní listině navržení nejsou.

§ 22.

Řízení o kandidátních listinách.

(1) Obecní úřad opatří kandidátní listiny číslem řadovým. Pořadí kandidátních listin se určí losem. Losování provede předseda místní komise (§ 12) v její schůzi, jakmile komise skončí úpravu kandidátních listin.

(2) Je-li kandidát na několika listinách, dotáže se ho starosta obce písemně, kterou kandidaturu přijímá. Neodpoví-li do 48 hodin, škrtně ho místní komise (§ 12) při úpravě kandidátních listin (§ 23) na listině, k níž nebyl připojen vlastnoručně stvrzený souhlas jeho s kandidaturou; jinak škrtně ho na listině později došlé.

§ 23.

Úprava kandidátních listin.

(1) Současně svolá starosta do tří dnů místní komisi (§ 12), do níž pozve všechny zmocněnce volebních skupin, aby do kandidátních listin nahlédli a přednesli své námítky.

(2) Má-li kandidátní listina formální vady, na př. nedostatečný počet podpisů, nebo že pořadí kandidátů není vyznačeno, nebo označení skupiny je sporné, nebo není předložen souhlas kandidátů a pod., vyzve komise zmocněnce, by kandidátní listinu do 24 hodin opravil.

(3) Je-li několik kandidátních listin označeno stejným anebo nesnadno rozeznatelným označením skupiny, vyzve komise zmocněnce těchto kandidátních listin, aby do 24 hodin upravili označení skupin. Neučiní-li tak, rozhodne komise.

(4) Není-li kandidátní listina opatřena označením skupiny, označí ji komise jménem zmocněncovým.

(5) Kandidátní listina, která ani po tomto řízení nemá nařízeného počtu podpisů, jest neplatná a rovněž i hlasy, které přes to na sebe soustředila. Komise rozhodne o tom s platností konečnou, s výhradou námitek proti volbě.

(6) Bylo-li zřízeno několik místních komisí, rozhoduje o kandidátních listinách komise toho volebního obvodu, ve kterém jest obecní úřad.

§ 24.

Změny v kandidátních listinách.

(1) Když se kandidát vzdá, zemře, ztratí volitelnost nebo jest škrtnut (§ 22), může zmocněnec volební skupiny doplniti kandidátní listinu jmenováním jiného kandidáta, což se státi musí nejdéle desátý den před volbou.

(2) Po konečné úpravě kandidátních listin, nejméně však osm dnů před volbou není dovoleno, aby na kandidátních listinách byly prováděny změny.

§ 25.

Vyhlášení a rozmnožení kandidátních listin.

(1) Nejméně osm dnů přede dnem volby starosta obce vyvěsí v místnostech, ve kterých jsou seznamy voličské k nahlédnutí vyloženy, všechny platné kandidátní listiny podle označení skupin, podle čísla řadového, s plným a přesným uvedením všech kandidátů a zašle jeden stejnopis kandidátních listin, volebními skupinami podaný, dohlédacímu úřadu.

(2) Kromě toho dá rozmnožiti platné kandidátní listiny tiskem na vrub obce, a to každou nejméně v počtu o pětinu větším než je počet voličů. Každá kandidátní listina budiž rozmnožena zvláště, a to ve formě hlasovacího lístku. Kandidátní listiny všech volebních skupin musí býti tištěny písmem stejné velikosti a téhož druhu, na papíru téže barvy, jakosti a velikosti, musí býti opatřeny razítkem obecního úřadu na témže místě a nesmějí míti žádných odlišných značek nebo znamení. Pořadí kandidátů v každém hlasovacím lístku budiž vyznačeno zřetelně arabskými číslicemi

přesně podle pořadí uvedeného v kandidátní listině (§ 21) po její konečné úpravě (§§ 23 a 24).

§ 26.

Sdružené listiny kandidátní.

(1) V obcích, v nichž volba se koná podle zásady poměrného zastoupení, mohou zmocnění volebních skupin u obecního úřadu předložit společné prohlášení, že listiny navzájem sdružují.

(2) Prohlášení to státi se musí nejdéle osmý den přede dnem volby, načež je starosta obce vyhlásí vývěskem v místnostech, v nichž jsou seznamy voličské vyloženy k nahlédnutí.

(3) Sdružení listin značí, že při rozvrhu mandátů se k nim hledí jako k celku (§§ 45 a 46).

HLAVA ČTVRTÁ.

Vyhlášení výsledku volby bez hlasování.

§ 27.

Kdy odpadá volba.

(1) V obcích, kde jest přihlášena jen jedna kandidátní listina, nebo kde několika skupinami dohromady navrženo bylo pouze tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva má být voleno, prohlásí místní komise (§ 12) bez volby za zvolené všechny kandidáty, kteří byli navrženi. V tomto případě odpadá rozmnožení kandidátních listin (§ 25).

(2) Pro způsob vyhlášky výsledku volby, námitek a rozhodování o námitkách platí ustanovení §§ 51, 53 až 56.

HLAVA PÁTÁ.

Volba.

§ 28.

Den a místnost volby.

(1) Volba obecního zastupitelstva koná se v neděli od 8. hodiny ranní. Hodinu konečnou určí dohlédací úřad.

(2) Místnosti volební opatří podle poukazu místní komise (§ 12) obecní úřad.

(3) Je-li zapsáno do seznamu voličského jednoho volebního obvodu více než 1000 voličů, budiž volba konána v několika místnostech, a to tak, aby do jedné místnosti nebylo přikázáno více než 1500 voličů.

§ 29.

Zákaz podávati alkoholické nápoje.

V den před volbou od 21. hodiny a v den volby až do konečné hodiny volby (§ 30) jest zakázáno v obci prodávati, čepovati nebo podávati nápoje obsahující alkohol.

§ 30.

Vyhláška volební.

(1) Nejméně osmý den před volbou vyhlásí starosta obce veřejnou vyhláškou a způsobem v místě obvyklým den, počáteční i konečnou hodinu, i místnost volby a kolik členů má být voleno.

(2) Ve vyhlášce, která musí být vyvěšena až do dne volby, buďtež voliči vyzváni, aby si osobně na určeném místě vyzvedli legitimační lístek a případně kandidátní listiny, nebyly-li jim pro jakoukoliv překážku včas dodány, a při tom aby předložili průkaz listinný osvědčující totožnost jejich (na př. list domovský, křestní, rodný, pracovní knížku a pod.).

§ 31.

Průkaz voličův.

(1) Starosta dá ve všech obcích nejdéle třetí den přede dnem volby dodati každému voliči do bytu platné kandidátní listiny všech volebních skupin a v obcích s více než 1000 obyvatelů též lístek legitimační.

(2) V legitimačním lístku buďtež uvedeny: pořadové číslo seznamu voličského, jméno voličovo, den, hodina a místnost volební a podstatná ustanovení o volební povinnosti, o způsobu hlasování a o trestních ustanoveních. Legitimace buďtež opatřeny obecní pečeti.

(3) Za ztracený nebo poškozený legitimační lístek vydán budiž voliči na průkaz v § 30 uvedený, legitimační lístek jiný, jako duplikát zřetelně označený.

(4) Nedodané legitimační lístky odevzdá starosta obce za vlastní odpovědnosti příslušné volební komisi, u které může volič žádati v den volby vydání legitimačního lístku, předlože průkazní listinu, v § 30 uvedenou.

(5) V obcích až do 1000 obyvatelů vykáží se voličové, vzejdou-li pochybnosti o jejich totožnosti, průkazem listinným, osvědčujícím jejich totožnost (na př. listem domovským, křestním, rodným, pracovní knížkou a pod.), anebo svědectvím dvou voličů, nemá-li volič takových dokladů po ruce.

(6) Za ztracené nebo poškozené kandidátní listiny vydá nové na průkaz legitimace neb

jiné průkazní listiny buď před volbou obecní úřad nebo v den volby komise volební.

§ 32.

Volební komise.

(1) Volbu řídí volební komise, jejíž členy jmenuje dohlédací úřad, a to po jednom zástupci za každou kandidující volební skupinu podle návrhu té skupiny. Zároveň ustanoví týmž způsobem za každého člena náhradníka z téže skupiny. Jsou-li jen dvě nebo tři volební skupiny, jmenuje dohlédací úřad za každou volební skupinu po dvou členech a dvou náhradnících.

(2) Plnomocník volební skupiny navrhuje zástupce své skupiny aspoň osm dnů přede dnem volby u dohlédacího úřadu.

(3) Neučiní-li volební skupina včas návrhů, jmenuje dohlédací úřad sám členy a náhradníky za tuto skupinu.

(4) V obcích s několika volebními místnostmi nutno jmenovati podle týchž zásad pro každou volební místnost volební komisi a mimo to jednu komisi ústřední.

(5) V obcích, kde práce konceptní obstarává zvláštní úředník, jest tento úředník dalším členem komise s hlasem poradním a zapisovatelem. Je-li potřeba dalších pomocných sil, dodá je obec; nestane-li se tak, učiní vhodné opatření předseda volební komise na vrub obce.

(6) V obcích přes 10.000 obyvatelů kandidáti nemohou býti členy volební komise.

§ 33.

Rozhodování volební komise.

(1) Komise volí přímo před zahájením volby ze sebe předsedu a místopředsedu většinou hlasů; nebylo-li dosaženo většiny, rozhoduje los. Předseda a místopředseda nesmějí náležeti téže volební skupině.

(2) Volební komise může se platně usnášeti, je-li přítomna polovice členů, a rozhoduje nadpoloviční většina členů, k hlasování oprávněných; při rovnosti hlasů rozhoduje předsedající, který jinak nehlasuje.

(3) Do rozhodnutí volební komise lze si stěžovati pouze námitkami proti volbě.

§ 34.

Zápis o volbě.

(1) O průběhu volby vede se zápis, do kterého dlužno zaznamenati jmenovitě jména

členů volební komise, zástupce dohlédacího úřadu a důvěrníků, počátek a konec, po případě přerušení volby, veškerá usnesení volební komise se stručným odůvodněním, jakož i důležitější okolnosti průběhu volby se týkající, pak výsledek volby a způsob, jakým se provedlo skrutinium.

(2) Zápis vede úředník obecní, k volbě s hlasem poradním (§ 32) přibraný, po případě jiná pomocná síla nebo člen komise volební, předsedou komise k tomu určený.

(3) Zápis ten, jakož i seznamy voličské a seznamy hlasovací buďtež všemi členy komise podepsány.

§ 35.

Zástupce dohlédacího úřadu.

Dohlédací úřad má právo vyslati k volbě svého zástupce, aby dožíral nad správným prováděním volby.

§ 36.

Důvěrníci.

(1) Volební komise musí k návrhu volebních skupin připustiti z každé volební strany tři voliče za důvěrníky, kteří mají právo býti přítomni celému volebnímu aktu až do prohlášení výsledku skrutinia. Návrh musí být učiněn předsedovi komise ústně nebo písemně před zahájením volby.

(2) Důvěrníci stran mohou vznášeti námitky co do totožnosti voličovy nebo proto, že volič v den volby není oprávněn podle posledního odstavce § 3 hlasovati; jinak nemají práva zasahovati do řízení volebního.

§ 37.

Přístup do volební místnosti.

(1) Do volební místnosti mají přístup pouze voličové, kteří jsou zapsáni ve voličských seznamech dotčeného volebního obvodu. Odevzdav hlasovací lístek má volič místnost volební ihned opustiti.

(2) Agitovati ve volební místnosti mezi voliči není dovoleno. Rovněž není dovoleno žádné volební skupině zřídit agitační kancelář v témže domě, ve kterém je místnost volební.

§ 38.

Hlasování.

(1) Volební komise, ustavivši se, prohlédne před počítáním volby osudí. Potom přikročí se

k odevzdávání hlasů. Voličové dostavte se se všemi kandidátními listinami, které jim byly dodány.

(2) Volební komise vezme od voliče průkaz (§ 31) a zjistí, má-li volič všechny kandidátní listiny neškrtnané nebo neoznačené, nesmí mu však poradit hlasovacích lístků, jak je volič přinesl, měnit. Za chybějící, škrtnané nebo jinak označené dodá mu jiné, tak, aby volič měl všechny kandidátní listiny. Dále vydá mu úřední obálku. Všechny obálky budou stejné velikosti, jakosti a barvy a nesmějí mít žádného odlišného znamení. Dodá je obec na svůj vrub.

(3) Volič může odevzdati tištěný hlasovací lístek nezměněný, nebo může hlasovati jen pro jednoho kandidáta tím, že zaškrtně číslici pořadí kandidáta. V obou případech čítá se odevzdaný hlasovací lístek do počtu hlasů odevzdaných volební skupině, jejímž jménem je hlasovací lístek označen. Bylo-li vyznačení hlasu i neúplně provedeno, je hlas pro kandidáta platně odevzdán. Zaškrtně-li volič číslice pořadí více kandidátů, hlasuje tím pro kandidáta s přednějším pořadím podle kandidátní listiny. Volič sám vloží hlasovací lístek do obálky v prostoru tak odděleném, aby nemohl být pozorován, načež před komisí hodí obálku do volebního osudí a odloží všechny kandidátní listiny, které mu zbyly, do zvláštní schránky.

(4) Tímto způsobem odevzdají své hlasy voličové v pořádku, jak se do volební místnosti dostavili.

(5) Volební komise dohlíží ke správnému odevzdávání hlasovacích lístků a bdí nad udržováním pořádku ve volební místnosti. Členům komise není dovoleno opravovat nebo přepisovat hlasovací lístky, byť i o to voličem byli požádáni.

(6) Odevzdání hlasovacího lístku budiž členy komise vyznačeno ve dvou stejnopisech voličských seznamů.

(7) Osoby slepé a ti, kdož pro vadu tělesnou nemohou sami hlasovací lístek odevzdati, vykonávají své právo volební v průvodu voliče, s nímž sdílí svobodnou domácnost, anebo v průvodu voliče, jehož svobodně sobě za průvodce zvolili. Průvodce tento odevzdá hlasovací lístek event. průkaz za svého zmocnitele; volební komise zjistí dotazem, zda volič svobodně svého průvodce zvolil, zda zná jeho jméno a příjmení, a zapíše tento způsob volby zvláště v protokole o volbě.

§ 39.

Námítky proti voličům.

(1) Volební komise rozhoduje o tom, zda volič má být připuštěn odevzdati hlasovací lístek jen tehdy, když

1. jest pochybnost o totožnosti jeho,

2. když se namítá, že podle posledního odstavce § 3 nesmí při volbě hlasovati, nebo nemůže voliti podle ustanovení zákona č. 56/1927 Sb. z. a n.

(2) Námítky tyto mohou být podány členy volební komise a důvěrníky stran (§ 36), a to potud, pokud hlasovací lístek občana, jehož právo se popírá, nebyl ještě vložen do osudí. Rozhodnutí volební komise musí se státi v každém jednotlivém případě dříve, než se připustí další volič, aby odevzdal hlasovací lístek.

§ 40.

Obsah hlasovacích lístků.

Volič smí odevzdati jen kandidátní listinu jediné strany, vyhovující ustanovením § 25, nesmí v ní měnit nebo přepisovat jmen, vyjímaje případ, že skupina změnila kandidáta podle ustanovení § 24.

§ 41.

Přerušeni volby.

Nastanou-li okolnosti, jež znemožňují zahájit volební jednání, pokračovati v něm nebo je dokončiti, může volební komise prodloužit dobu volební nebo provedení voleb odročiti na den následující. Opatření takové musí však ihned býti vyhlášeno veřejně a způsobem v místě obvyklým. Jde-li o přerušeni volby již zahájené, buďtež volební spisy i volební osudí s odevzdanými již hlasovacími lístky volební komisí zapečetěny a neporušenost pečeti protokolárně zjištěna při nově zahájené volbě.

§ 42.

Konec hlasování.

Když volební doba uplyne, uzavře se volební místnost, avšak odvolí ještě všichni voličové, kteří před ukončením jsou ve volební místnosti nebo v čekárně, volební komisí pro voliče určené, nebo přímo před volební místností, načež prohlásí předseda volební komise hlasování za skončené.

HLAVA ŠESTA.

O zjištění a prohlášení výsledku volby.

§ 43.

Sčítání hlasů.

(1) Když bylo hlasování skončeno, zůstanou ve volební místnosti mimo členy komise, zástupce dohlédacího úřadu a pomocné síly pouze důvěrníci volebních skupin. Volební komise vyjme obálky s hlasovacími lístky z osudí, spočte je a srovná počet obálek se záznamy ve voličských seznamech. Potom vyloučí lístky neplatné, rozdělí hlasovací lístky podle volebních skupin, vyznačí počet hlasů, které každý kandidát zaškrtnutím své pořadové číslice obdržel (§ 38) a zjistí volební výsledek dvojím písemným zaznamenáváním.

(2) Při tom každý člen komise má právo nahlížeti do hlasovacích lístků.

(3) Ve prospěch celé kandidátní listiny určité volební skupiny čítají se i hlasovací lístky, na nichž jména jednotlivých kandidátů jsou škrtnuta, nebo měněna.

§ 44.

Neplatné lístky.

Neplatné jsou hlasovací lístky:

1. nejsou-li na tiskopise, dodaném voličům od obecního úřadu,
2. jsou-li všechna jména na kandidátní listině anebo celá kandidátní listina škrtnuta,
3. je-li v obálce několik kandidátních listin různých volebních skupin, jsou všechny hlasy v této obálce neplatny;
- je-li v obálce několik kandidátních listin téže volební skupiny, počítají se za hlas jeden,
4. které znějí na neplatnou kandidátní listinu (§ 23).

§ 45.

Přikazování mandátů volebním skupinám.
Volební číslo.

(1) Poté rozdělí komise počet mandátů na jednotlivé volební skupiny podle poměru hlasů, pro skupiny ty odevzdaných, a to tím způsobem, že vypočte nejprve volební číslo.

(2) Součet všech platných hlasů všem skupinám odevzdaných rozdělí se počtem mandátů, které se mají obsadit, zvětšeným o jed-

nu; celé číslo nejbližší vyšší výsledku dělení jest číslem volebním.

(3) Volebním číslem dělí se počet hlasů, odevzdaných pro každou kandidátní listinu, načež volební komise přikáže každé skupině tolik mandátů, kolikrát jest volební číslo obsaženo v součtu hlasů, pro skupinu odevzdaných.

(4) Kandidátní listiny stran sdružených (§ 26) sečtou se každá zvláště, avšak při rozdělení mandátů čítají se jako jediná listina a přikáží se jim mandáty společně.

§ 46.

Přikazování zbylých mandátů.

(1) Nebyly-li způsobem, v § 45 uvedeném, obsazeny veškeré mandáty, přikáží se zbývající mandáty postupně skupinám, které při dělení podle § 45 provedeném, vykazaly největší zbytek dělení.

(2) Jsou-li zbytky dělení u více skupin sobě rovny, přidělí se mandát skupině, která dosáhla většího počtu hlasů; je-li počet hlasů stejný, rozhodne los.

(3) Kandidátní listina, která nedosáhla ani tolik hlasů, kolik činí číslo volební, nemá nároku na mandát, kteráž ustanovení však neplatí pro jednotlivé listiny, jež jsou sdruženy (§ 26).

(4) Nebyly-li takto přiděleny všechny mandáty, opakuje se postup přikazování mandátů stanovený v předchozích ustanoveních § 45 a odstavců 1 a 2 tohoto paragrafu až do úplného přikázání všech mandátů.

§ 47.

Odčítání nadpočetných mandátů.

(1) Bylo-li by dělením počtu hlasů číslem volebním (§ 45) obsazeno o jeden mandát více, než má býti obsazeno, odečte se tento mandát skupině, která měla nejmenší zbytek dělení a při stejném zbytku menší počet hlasů. Je-li počet hlasů stejný, rozhodne los.

(2) I tu sdružené listiny (§ 26) považují se za skupinu jedinou.

§ 48.

Rozdělení mandátů mezi listiny sdružené.

Když byla komise přidělila všechny mandáty volebním skupinám, rozvrhne mandáty mezi jednotlivé listiny sdružené. Postupuje při tom podle zásad, uvedených v §§ 45 a 46.

§ 49.

Rozdělení mandátů mezi skupiny, nekandidovala-li některá skupina potřebný počet kandidátů.

Uvedla-li některá volební skupina méně kandidátů, než kolik by jí příslušelo mandátů podle předchozích ustanovení, obdrží jen tolik mandátů, kolik osob kandidovala. Přebývajících mandátů přikáže komise skupinám ostatním, jež podle předchozích ustanovení obdržely mandáty, postupujíc podle ustanovení uvedených v § 45, § 46, odst. 1, 2 a 4, a v §§ 47 a 48. Při výpočtu volebního čísla nepočítá se s hlasy volební skupiny, jíž se týče ustanovení první věty.

§ 50.

Který z kandidátů je zvolen.

(1) Z jednotlivých volebních skupin zvoleni jsou za členy zastupitelstva kandidáti podle pořadí volbou stanoveného (odstavec 3), jinak podle pořadí, jak uvedeni jsou na kandidátní listině podle počtu na tu kterou skupinu připadajícího. Ostatní kandidáti jsou v témže pořadí náhradníci (§ 57).

(2) Odchyluje-li se kandidátní listina tištěná od kandidátní listiny u obecního úřadu podané, platí obsah i pořadí kandidátní listiny, u obecního úřadu podané. Má-li lístek hlasovací více jmen, než je přípustno (§ 21), nepřihlíží se k přespočetným jménům.

(3) Kandidáti, kteří jsou uvedeni v kandidátní listině na místě dalším, než je počet kandidátů přikázaných volební skupině podle §§ 45 až 48, a získali počet hlasů rovnající se volebnímu číslu (§ 45), nastupují, je-li jich méně, než počet mandátů straně přikázaných, v pořadí na místo posledního a postupně dalšího kandidáta, který by byl jinak zvolen podle pořadí kandidátní listiny a nezískal sám počet hlasů rovnající se aspoň volebnímu číslu. Pořadí prvního kandidáta zůstává tímto ustanovením nedotčeno. Je-li jich stejně nebo více, než je počet mandátů volební skupině přikázaných, nabývají volbou pořadí za prvním kandidátem na místo kandidátů, kteří nezískali volebního čísla. Pořadí jejich řídí se počtem hlasů, který obdrželi; je-li počet hlasů stejný, rozhoduje pořadí podle kandidátní listiny.

§ 51.

Vyhlášení volebního výsledku.

(1) Po skončeném skrutiniu komise zjistí výsledek skrutinia protokolárně za podpisu

všech členů komise a důvěrníků stran, načež obecní úřad vyhlásí výsledek volby veřejnou vyhláškou a způsobem v obci obvyklým.

(2) Ve vyhlášce budiž též uvedeno, do kdy, kde a jak možno námitky proti volbě podati.

(3) Zápis o volbě a výsledku skrutinia budiž předložen úřadu dohlédacímu; lístky hlasovací, legitimace a obálky buďtež volební komisi zapečetěny a u obecního úřadu uloženy; předloženy buďtež jediné tehdy, jsou-li proti volbě podány námitky.

§ 52.

Zjištění výsledku volby, volilo-li se v několika volebních obvodech.

Konala-li se volba v několika volebních místnostech, provedou volební komise jednotlivých volebních místností pouze úkony v § 43 uvedené. Další řízení přísluší komisi ústřední, které jednotlivé komise ihned odevzdají spisy volební zapečetěné.

HLAVA SEDMÁ.

O opravném řízení.

§ 53.

Oprava výsledku volby, byla-li zvolena osoba nevolitelná.

Dohlédací úřad přezkoumá, zdali nebyly zvoleny osoby nevolitelné. Stalo-li se tak, prohlásí do měsíce ode dne, kdy protokol o volbě ho došel, s konečnou platností volbu osoby nevolitelné za neplatnou a rozhodne, kdo místo ní je zvolen. Toto rozhodnutí vyhlásí obecní úřad veřejnou vyhláškou a způsobem v obci obvyklým.

§ 54.

Námitky proti volbě.

(1) Námitky proti volbě mohou podati toliko voliči v obci oprávnění ve lhůtě osmi dnů počínajíc dnem po vyhlášení výsledku volby podle § 51, pokud se týče § 53, písemně u obecního úřadu. Námitky musí podepsati aspoň týž počet voličů, jehož jest třeba podle ustanovení § 20, odst. 2, věty první k platnému podpisu kandidátní listiny. Nedostatečný počet podpisů může býti u obecního úřadu do dalších osmi dnů doplněn. Nejdéle do dalších tří dnů předloží obecní úřad námitky i s volebními spisy úřadu dohlédacímu. Úmrtí, odvolání podpisu nebo ztráta volebního práva podpisovatelova, k nimž došlo po předložení

námitek úřadu dohlédacímu, nemá vlivu na další řízení, ani na řízení před nejvyšším správním soudem, leč by odpadli všichni.

(2) O námitkách rozhodne politický úřad druhé stolice.

§ 55.

Řízení o námitkách.

Úřad, kterému přísluší rozhodovati o námitkách, dá provést osobou, která u volby nebyla zúčastněna, potřebné šetření, k němuž musí pozvati stěžovatele i zmocněnce volebních skupin. Osoby tyto mají právo dotazovati se osob vyslychaných, žádati protokolární zjištění, podávati vyjádření, nahlížeti do spisů a činiti si výpisy z nich.

§ 56.

Rozhodnutí o námitkách.

(1) Zjistí-li úřad o námitkách rozhodující takové vady řízení volebního, které mohou míti vliv na výsledek volby, zjistí-li zejména, že byla vážně porušena svoboda, čistota nebo tajnost volby, zruší buď celé volební řízení nebo příslušnou část jeho a nařídí po případě volbu novou s určením dne této volby.

(2) Byl-li zjištěn pouze nesprávný výsledek skrutinia, opraví úřad výsledek ten a dá jej veřejně v obci vyhlásiti.

(3) Rozhodnutí dodá se stěžovatelům a osobám, jejichž volba byla zrušena.

(4) Rozhodnutí, jež má býti vydáno nejdéle do 3 měsíců ode dne, kdy byly námitky předloženy, má platnost konečnou.

HLAVA OSMÁ.

Náhradníci.

§ 57.

Nastupování náhradníků.

(1) Náhradníci zastupují podle svého pořadí, i jde-li o schůzi konanou za účelem ustavení obecního zastupitelstva, členy zastupitelstva té volební skupiny, za niž byli kandidováni, když oni nemohou úřadu svého dočasně, byť i jen částečně vykonávati. Uprázdnil-li se místo člena obecního zastupitelstva trvale, nastupuje náhradník skupiny podle svého pořadí na místo uprázdněné jako člen.

(2) Náhradníci nastupují podle pořadí, v kterém byli uvedeni na kandidátní listině.

§ 58.

Doplnění počtu náhradníků.

(1) Nebylo-li za jednu volební skupinu zvoleno tolik náhradníků, kolik činí jedna polovina členů zastupitelstva této skupiny, nebo při počtu členů zastupitelstva, dvěma nedělitelném, celé číslo nejbližší vyšší, nebo klesne-li po volbě počet náhradníků jedné volební skupiny pod uvedenou hranici, doplní počet náhradníků členové obecního zastupitelstva této skupiny tímto způsobem:

(2) Byl-li za dotčenou skupinu zvolen pouze jeden člen obecního zastupitelstva, jmenuje náhradníka sám v písemném prohlášení, předloženém obecnímu starostovi ve lhůtě, od něho stanovené.

(3) Je-li dotčená skupina více než jedním členem zastoupena, vykoná za řízení obecního starosty nebo jeho náměstka volbu doplňovací hlasovacími listky, při které platí za zvolena ten, kdo obdržel největší počet hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje los.

(4) O volbě sepíše se protokol, který všichni přítomní podepíší.

(5) O dalším řízení platí obdobně ustanovení §§ 51 až 56 tohoto řádu volení s tou změnou, že písemné prohlášení zastupuje protokol volební.

HLAVA DEVÁTÁ.

O volbě starosty, náměstků, obecní rady a komisí.

§ 59.

Skládání slibu.

(1) Nebyly-li proti volbě podány námitky anebo bylo-li o námitkách pravoplatně rozhodnuto, svolá dohlédací úřad nově zvolené členy obecního zastupitelstva nejdéle do 8 dnů po tom, kdy volba tato stala se pravoplatnou, po případě, kdy rozhodnutí o námitkách bylo stranám doručeno, k volbě starosty, náměstků a obecní rady.

(2) Dohlédací úřad vyšle ke schůzi té svého úředníka neb jiného zástupce, který vezme členy zastupitelstva do slibu věrnosti Československé republice.

(3) Výhrady nebo dodatky ke slibu považují se za odepření slibu a za odmítnutí přijmouti volbu (§ 8).

§ 60.

Volba starosty a jeho náměstků.

(1) Členové nově zvoleného obecního zastupitelstva zvolí, složivše slib, ihned v prvé schůzi za předsednictví nejstaršího člena ze sebe starostu obce, jeho náměstky a ostatní členy obecní rady; zastupuje-li člena náhradník (§ 57, odst. 1, věta první), nemůže být volen za člena obecní rady. Ostatní volební skupiny, než ke které náleží předsedající, jmenují po jednom zástupci do komise, která řídí volbu.

(2) Aby volba byla platná, jest potřebí přítomnosti více než polovice členů obecního zastupitelstva.

(3) Nejprve volí se obecní starosta, pak první a potom druhý náměstek.

(4) V obcích, kde počet členů obecního zastupitelstva jest nejméně 24, buďtež voleni vždy dva náměstkové.

§ 61.

(1) Volba starosty obce, náměstků (§ 60) a ostatních členů obecní rady a komise (§ 64) koná se podle zásady poměrného zastoupení.

(2) Nemůže-li podle § 62 uplatniti nebo neuplatní-li žádná skupina nároku na úřad druhého nebo prvního náměstka, koná se volba starosty obce a jeho náměstků nadpoloviční většinou přítomných z celého sboru.

(3) Neobdržel-li žádný z kandidátů takové většiny, koná se volba užší mezi těma dvěma kandidáty, kteří dosáhli největšího počtu hlasů. Hlasy, které připadly při užší volbě jiným kandidátům, jsou neplatny. Za zvoleného považuje se ten, na koho připadne největší počet hlasů. Při rovnosti hlasů rozhodne los.

§ 62.

(1) Po zahájení volby vyzve předseda komise volební skupiny, aby prohlásily, činí-li si nárok na úřad druhého nebo prvního náměstka, nebo sdružují-li se za účelem tím.

(2) Prohlásí-li před volbou obecního starosty menšina, mající aspoň čtvrtinu všech členů obecního zastupitelstva (při počtu členů obecního zastupitelstva čtyřmi nedělitelném menšina, jejíž počet rovná se aspoň celému číslu při dělení vyšlému), že činí nárok na úřad druhého náměstka, volí ho sama nadpoloviční většinou, ostatní členové zastupitelstva volí pak obecního starostu a prvního náměstka nadpoloviční většinou.

(3) Prohlásí-li skupina, mající nejméně třetinu všech členů zastupitelstva, že činí nárok na úřad prvního náměstka, volí ho rovněž sama nadpoloviční většinou a ostatní členové volí obecního starostu a není-li případu v předcházejícím odstavci řečeného, i druhého náměstka nadpoloviční většinou.

(4) Činí-li takto nárok na druhého nebo prvního náměstka několik skupin, přiřkne se nárok ten skupině nejčetnější a mezi skupinami o stejném počtu členů rozhodne los.

(5) K platnosti volby, skupinami prováděné, je zapotřebí, aby byla přítomna víc než polovina všech členů skupiny.

(6) Jednotlivé skupiny mohou se pro volbu obecního starosty a náměstků sdružiti a platí pak za skupinu jednu.

§ 63.

(1) Volbu starosty obce potvrzuje u obcí, jež jsou sídlem okresního úřadu, ministerstvo vnitra, u ostatních obcí zemský úřad. Nebude-li volba starosty obce potvrzena, pozbývá volba jeho a jeho náměstků platnosti a nově zvolení členové obecního zastupitelstva jsou povinni provést novou volbu starosty obce a jeho náměstků ve schůzi, kterou svolá dohlédací úřad. Nastane-li při této nové volbě přesun v zastoupení volebních skupin v obecní radě, provede se i nová volba obecní rady podle § 64. Ten, jehož volba nebyla potvrzena, nemůže býti během tří let ode dne rozhodnutí, jímž bylo potvrzení odepráno, znovu zvolen starostou obce, ani náměstkem.

(2) Neprovedou-li členové zastupitelstva v případě nepotvrzení prvé volby starosty obce volbu starosty ve druhé schůzi dohlédacím úřadem svolané podle odstavce 1, nebo zvolí-li v této schůzi starostou, kdo nemůže býti volen podle ustanovení poslední věty odstavce 1, pozbývá platnosti i volba členů obecního zastupitelstva. Dohlédací úřad učiní pak po slyšení okresního výboru potřebné opatření pro spravování záležitostí obce do té doby, až bude nové obecní zastupitelstvo ustaveno a v příhodné době rozepíše podle § 11 novou volbu obecního zastupitelstva.

(3) Zvolí-li členové obecního zastupitelstva ve druhé schůzi starostou obce, kdo nebude příslušným úřadem pravoplatně potvrzen, nabývá zvolený jen členství v obecní radě a dohlédací úřad určí, který člen obecní rady (náměstek nebo další člen) bude vykonávati prozatím úřad starosty obce. Funkce jeho trvá až do doby, kdy bude pravoplatně potvrzena volba starosty obce, jež se provede

podle ustanovení § 66, odst. 2, nebude-li v této době obecní zastupitelstvo rozpuštěno, nebo neurčí-li v mezidobí dohlédací úřad jiného člena obecní rady, aby vykonával úřad starosty obce. O povinnosti přijmouti uvedenou funkci, o jejím odmítnutí, resignaci a ztrátě, jakož i následcích s tím spojených platí obdobně ustanovení §§ 8, 10 a 68.

(4) Odvolání z rozhodnutí zemského úřadu o nepotvrzení volby starosty obce má účinek odkládací.

(5) Předchozí ustanovení nevztahují se na potvrzení volby primátora hlavního města Prahy a potvrzení (ustanovení) starostů měst s vlastním statutem a se zřízeným magistrátem vůbec, pro něž platí ustanovení zvláštní. Ustanovení ta neplatí též pro osady.

§ 64.

Volba obecní rady a komisí.

(1) Po zvolení starosty a náměstků volí se ostatní členové obecní rady a členové obecních komisí.

(2) Volbu řídí komise v § 60 uvedená. Komise tato podle zásad poměrného zastoupení určí počet členů obecní rady a komisí připadající každé z volebních skupin, při čemž starosta i náměstkové se včítají stranám, k nimž náležejí. Užije při tom obdobně ustanovení §§ 45 až 48 s odchylkou, že i skupina, která nemá ani tolik členů, kolik činí číslo volební, může obdržeti zastoupení v obecní radě nebo komisích. Byl-li starosta, náměstek nebo člen obecní rady zvolen ze skupiny, již podle poměrného zastoupení nenáleží zastoupení v obecní radě buď vůbec nebo tolika členy, včítá se nadpočetný mandát té skupině, jež volbu provedla, a volilo-li více skupin, té z nich, již případně, rozvrhne-li se mezi ně podle zásady poměrného zastoupení.

(3) Volbu samu provedou členové příslušné skupiny volební nadpoloviční většinou hlasů. K platnosti volby jest potřebí, aby přítomno bylo více než polovice členů volební skupiny.

(4) Jednotlivé skupiny mohou se pro volbu sdružit.

(5) V obcích, kde po volbě starosty a náměstka má být volen pouze jeden člen obecní rady, zvolí tohoto člena ta skupina v obecním zastupitelstvu, která při volbě starosty a náměstka vyšla na prázdno. Není-li takové skupiny, aneb čítá-li skupina ta pouze jediného člena, volí se i třetí člen obecní rady nadpoloviční většinou přítomných.

(6) V obcích, v nichž volba obecního zastupitelstva odpadla podle § 27, poněvadž byla podána jen jedna platná kandidátní listina, provede se volba členů obecní rady a komisí nadpoloviční většinou přítomných členů obecního zastupitelstva. Nedosáhl-li potřebný počet kandidátů této většiny, vykoná se volba užší mezi těmi kandidáty, kteří obdrželi největší počet hlasů, při čemž se pojme do užší volby dvakrát tolik kandidátů, kolik členů obecní rady má se ještě voliti. Při stejném počtu hlasů rozhodne los, kdo do užší volby má být pojat. Při užší volbě považují se za zvolené ti, kdož obdrželi největší počet hlasů. Při rovnosti hlasů rozhodne los. Hlasy, které připadly na kandidáty do užší volby nepojaté, jsou neplatny.

(7) Způsobem v předcházejícím odstavci stanoveným jest postupovati též, nevykoná-li příslušná volební skupina volbu členů obecní rady jí podle odstavce 2 připadajících, ač byla s upozorněním na následek ten po druhé k volbě svolána.

§ 65.

Pořadí členů obecní rady.

Náměstkové starostovi nastupují v úřad podle pořadí, v němž byli zvoleni. Jsou-li zaneprázdnění nebo podjati starosta i oba náměstkové, nastupují členové obecní rady podle stáří.

§ 66.

Doplňovací volby.

(1) Uprázdnil-li se za doby úřadování obecního zastupitelstva místo náměstka, člena obecní rady nebo komise, obsadí uprázdněné místo členové volební skupiny, již se včítal uprázdněný mandát (§ 64). Volební skupina provede volbu podle zásady nadpoloviční většiny.

(2) Uprázdnil-li se místo starosty, provede se nová volba jak starosty tak náměstků podle ustanovení §§ 61 a 62, a kdyby novou volbou nastal přesun v zastoupení volebních skupin v obecní radě, tedy i nová volba obecní rady podle ustanovení § 64.

§ 67.

Řízení opravné.

Námítky proti volbě starosty, náměstků, obecní rady a komisí podati mohou voliči v obci oprávnění písemně do 8 dnů ode dne volby u obecního úřadu. Rozhodne o ní s platností konečnou úřad, uvedený v § 54 do dvou měsíců. Ustanovení § 54, odst. 1, věty druhé až páté platí obdobně.

HLAVA DESÁTA.

Ustanovení trestní.

§ 68.

(1) Nejde-li o trestný čin přísněji stíhaný, trestse se:

I. jako přečin vězením od jednoho do šesti měsíců:

1. odepře-li starosta nebo zřízenec obecní přijmouti kandidátní listinu a vyhověti i jinak povinností v §§ 20 a 24 uvedeném,
2. dá-li starosta nebo zřízenec obecní zúmyslně nebo z hrubé nedbalosti vyhlásiti nebo rozmnožiti nesprávné kandidátní listiny (§ 25),

II. jako přestupek soudem stíhaný pokutou od 50 do 500 Kč nebo vězením od týdne do tří měsíců, když kdo

1. proti ustanovení § 2 snaží se vykonati práva voličova ve více než v jedné obci,
2. proti ustanovením tohoto zákona odepře vydání oprávněné osobě lístek legitimační nebo hlasovací,
3. nedá svým zaměstnancům nebo podřízeným k výkonu volebního práva volno,
4. užije neprávem označení volební skupiny, která již dříve označení toho veřejně užívala,
5. neodvede správně volební komisi nedodaných legitimačních lístků,
6. proti ustanovení § 18 mění na voličských seznamech,
7. jedná proti zákazu o výčepu, prodeji a podávání nápojů, obsahujících alkohol (§ 29),

III. jako přestupek politickými úřady stíhaný pokutou od 20 do 500 Kč nebo vězením od 24 hodin do jednoho měsíce, když kdo

1. agituje v budově, v níž jest místnost volební anebo v budově té zřídí volební kancelář,
2. volby bez omluvného důvodu se nezúčastní,
3. odepře přijmouti bez zákonného důvodu volbu nebo odmítne úřad podržeti, ač byl k tomu dvakráte vyzván (§ 8),
4. neoprávněně podepíše voliče na kandidátní listině obecnímu úřadu předložené, nebo kandidáta na prohlášení k ní připojeném,
5. kandiduje vědomě na několika kandidátních listinách.

(2) Za přestupek nezúčastnění se volby bez omluvného důvodu lze uložit bez dalšího řízení trestním příkazem pokutu až do 500 Kč, pro případ nedobytnosti podle míry zavinění vězení nejvýše 2 dnů. V trestním příkazu buď uvedeno:

1. jméno, zaměstnání a bydliště voliče, jenž se volby nezúčastnil;
2. označení volby, které, kde a kdy se nezúčastnil;
3. předpis, který byl tím přestoupen, a předpis, podle něhož se trest ukládá;
4. částka pokuty, jakož i výše trestu vězení, který má nastoupiti, byla-li by pokuta nedobytná;
5. vyzvání, aby pokuta byla zaplacená do 15 dnů;
6. poučení o právu podati odpor proti trestnímu příkazu.

(3) Proti trestnímu příkazu může obviněný do 15 dnů po doručení podati písemně nebo ústně odpor a zároveň uvést průvodní prostředky k svému obhájení. Odpor budiž podán u úřadu, který trestní příkaz vydal. Včasným podáním odporu pozbývá trestní příkaz platnosti a zavede se řádné řízení. V zavedeném řízení nelze uložit trest přísnější, než jaký byl uložen v trestním příkazu, leč by vyšly na jevo přitěžující okolnosti, k nimž při vydání trestního příkazu nebylo přihlíženo.

HLAVA JEDENÁCTÁ.

Ustanovení všeobecná.

§ 69.

Dohlédací úřad.

(1) Dohlédacím úřadem v §§ 10 a násl. jest míněn úřad politický, obci přímo nadřízený.

(2) Úřad tento bdí nad řádným a včasným prováděním všech úředních úkonů, volebním řádem nařízených. Shledá-li nedbalost nebo nesprávnost, může, zachovávaje pravomoc komisi v tomto volebním řádě ustanovených, úkon zcela nebo z části dáti provést vlastními orgány nákladem obce. Obec má pak právo postihu na povolaných orgánech obecních.

§ 70.

Počet obyvatelstva.

Kde v tomto zákoně mluví se o počtu obyvatelstva, je rozhodný stav podle posledního všeobecného úředního sčítání lidu.

§ 71.

Nárok na odškodné.

Členové komisí místních a komisí, u dohlédacího úřadu podle § 17 zřízených, kteří utrpí újmu na výděлку, mají nárok na odškodné. Odškodné členům komisí místních platí obec, členům komisí zřízených u úřadů dohlédacích platí stát.

§ 72.

Formuláře.

Formuláře seznamů voličských vyhlášek, protokolárních reklamací, vyjádření proti reklamaci, protokolů volební komise a seznamů hlasovacích, dodá správa státní zdarma.

§ 73.

Urychlené vyřizování věcí volebních.

Veškeré věci volební vyřizovány buďtež všemi orgány s největším urychlením.

§ 74.

Osвобоzení od kolků.

Veškerá podání, protokoly, námítky, stížnosti ve věci obecních voleb a přílohy k nim jsou prosty kolku.

§ 75.

Rozsah platnosti tohoto zákona.

Ustanovení tohoto zákona platí pro volby do zastupitelstev všech obcí a osad. Pro Podkarpatskou Rus platí zákon tento do té doby, dokud se sněm Podkarpatské Rusi neusnese na vlastním řádu volení v obcích. Pokud pro hlavní město Prahu a ostatní města s vlastním statutem a se zřízeným magistrátem neplatí podle zákonů vydaných po 28. říjnu 1918 ustanovení zvláštní, platí zákon tento.

§ 76.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 77.

Zákon provedou ministři vnitra, spravedlnosti, financí a národní obrany.

Ustanovení přechodná.

Čl. II.,

(ve znění zákona č. 122/1933 Sb. z. a n.).

(1) Ustanovením § 10, odst. 1 ve znění tohoto zákona neprodlužuje se volební období jen těch obecních zastupitelstev, která v den účinnosti zákona úřadují v obcích, v nichž před tímto dnem byla rozepsána volba nového obecního zastupitelstva a, byla-li provedena již i volba nové obecní rady, tato volba nenabyla dosud právní moci.

(2) Ustanovení § 63, odst. 1, 4 a 5 ve znění tohoto zákona platí obdobně i pro potvrzení volby starostů pravoplatně zvolených přede dnem účinnosti tohoto zákona s tím rozdílem, že nepotvrzením volby uprázdni se jen místo starosty a provede se volba doplňovací podle § 66, odst. 2. Dokud nebude potvrzení volby pravoplatně odepřeno, podrží dosavadní starosta svůj úřad. Nebude-li volba jeho s konečnou platností potvrzena, pozbývají náměstkové starosty těchto funkcí, zůstávají však dále členy obecní rady. Dohlédací úřad určí, který člen obecní rady bude vykonávati prozatím funkci starosty obce; ustanovení § 63, odst. 3, věty druhé a třetí ve znění tohoto zákona platí obdobně. Dojde-li při doplňovací volbě k případům uvedeným v § 63, odst. 2, větě první, úřad podle obecního zřízení příslušný rozpustí obecní zastupitelstvo. Ustanovení § 63, odst. 2, věty druhé platí obdobně. Zvolí-li členové obecního zastupitelstva v doplňovací volbě starostou obce, kdo nebude příslušným úřadem pravoplatně potvrzen, platí obdobně ustanovení § 63, odst. 3 ve znění tohoto zákona.

(3) V obcích, v nichž přede dnem účinnosti tohoto zákona byla provedena volba obecního zastupitelstva podle zásady relativní většiny a nedošlo k volbě obecní rady nebo volba obecní rady nestala se dosud pravoplatnou, jest provéstí volbu obecní rady podle předpisů dosavadních o volbě podle zásady relativní většiny. Totéž platí i pro doplňovací volby (§ 66) ve všech obcích, v nichž provedena byla volba podle zásady relativní většiny.